

Fylkesmannen i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmárkku fylkkamánni
Tromssan ja Finmarkun maaherra

Vår dato:

10.01.2019

Vår ref.:

2019/604

Deres dato:

09.01.2019

Saksbehandler

Andreas Vikan Røsæg

Berit Kristine Utsi
Hemmogieddi
9520 KAUTOKEINO

Avslag på søknad om skadefelling gaupe i Ytre Lyngen

Fylkesmannen i Troms og Finnmark viser til telefon av 9.1.2019, og videre til søknad datert 9.1.2019, vår ref. 2019/604-0, fra Ittunjarga reinbeitedistrikt, om skadefellingstillatelse på gaupe. Fylkesmannen fatter slikt vedtak:

– Vedtak –

Fylkesmannen har vurdert søknaden etter naturmangfoldloven § 18 bokstav b og § 77, jf. rovviltforskriften § 9 jf. §§ 1 og 3. Vi avslår søknaden. Vi har lagt vekt på begrenset skadeomfang og lav registrert gaupebestand.

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29 samt rovviltforskriften § 18 tredje ledd. En eventuell klage skal fremsettes for Fylkesmannen i Troms og Finnmark jf. forvaltningsloven § 32.

Søknaden

Reinbeitedistrikt 33T Ittunjarga søker om skadefelling innenfor sommerbeiteområdet, Ytre Lyngen. Siden 27.12.2018 har dere funnet fire kadaver, hvorav Statens naturoppsyn har dokumentert tre drept av gaupe, den siste var for oppspist til at man kunne fastslå dødsårsak. Dere anslår at det er ytterligere et 30-talls dyr som er savnet. Det er funnet flere spor etter gaupe i området. På grunn av vær og klimatiske forhold har det ikke lyktes å samle all rein fra sommerbeite.

Distriktet har tre siidaandeler, og det er omtrent 70–80 rein igjen på sommerbeite, de fleste i området Lyngseidet–Koppangen.

Dere ser ingen aktuelle forebyggende tiltak. Flytting er ikke mulig på grunn av værforhold og skredfare.

Dere skriver at siden distriktet ligger innenfor B-sonen for forvaltningsområdet for gaupe, skal det være nulltoleranse for gauper i området. Gauper utgjør et stort skadepotensial for reindrifta, og andre beitenæringer i området. En etablering av gauper på Lyngenhelvøya vil føre til svært store tap

av rein, derfor mener dere at uttak av gauper i området må skje straks det observeres gauper, og man må utnytte eventuelle ferske spor.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avslaget er lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 første ledd bokstav b og 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, jf. §§ 1 og 3, også § 4 første ledd bokstav h og § 13.

Rovviltforskriften § 1 (formål):

Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

Betinget skadefelling er vedtak med hjemmel i naturmangfoldlovens § 18 om felling av enkeltindivid av rovvilt for å stanse eller forhindre skader på bufe eller tamrein, der det på forhånd er fastsatt kvote og vilkår av overordnet myndighet. Fylkesmannen kan av eget tiltak eller etter søknad, fatte vedtak om iverksetting av felling innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltneemnda eller Miljødirektoratet. Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan.

I rovviltforskriften § 9 går det frem at felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til:

- områdets betydning som beitemark
- skadens omfang og utvikling
- potensialet for fremtidige skader
- muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Bestandsmål

I Troms og Finnmark er bestandsmålet satt til ti årlige ynglinger av gaupe, hvorav seks i Troms.

Kvote for betinget skadefelling

I brev av 1.6.2018 ga Miljødirektoratet en kvote for betinget skadefelling av gaupe til fylkesmennene i Finnmark og Troms. Det ble gitt en kvote på tre gauper i perioden 1. juni 2018 til og med 15. februar 2019. Per dato er det ikke felt gauper av denne kvoten.

Vurdering

Fylkesmannen vurderer kunnskapsgrunnlaget som tilstrekkelig for å fatte vedtak i saken jf. naturmangfoldloven § 8. Bestandsstatus for gaupe er lagt til grunn, jf. NINA rapport 1519, *Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2018*. Antall påviste familiegrupper av gaupe i Troms og Finnmark har i 2016, 2017 og 2018 vært nedadgående, med henholdsvis 9, 6, og 4. Per dato er det ut fra vår tolkning av registrerte familiegrupper i rovbaser registreringsperioden 2018/2019, så langt påvist to ulike familiegrupper i regionen. Registreringsperioden er 1. oktober og ut februar.

Scandlynx har vist at gauper i Troms og Finnmark bruker store leveområder, mange gauper bruker både forvaltningsområder prioritert for gaupe og forvaltningsområder prioritert for beitedyr. Jo

lavere under bestandsmålet vi er, jo høyere blir terskelen for uttak. Det er nødvendig for at bestanden skal ha en utvikling mot bestandsmålet.

Vi har god kunnskap om den samlede belastningen gaupebestanden utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. Bestanden er ikke begrenset av tilgjengelig areal. Det er kjent at gaupe kan bli smittet med skabb. Ut over enkelte påkjørsler skjer avgangen av gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt og skadefelling, slik at miljøforvaltningen i stor grad har oversikt over den samlede belastningen.

Fylkesmannen legger til grunn at rovviltnemnda for region 8 med sin geografiske differensiering, jf. rovviltforskriften § 6, har ivaretatt de hensyn som er nedfelt i naturmangfoldloven § 12. Det betyr at avgrensning av områder der bestandsmålene skal nås og opprettholdes, er foretatt ut fra en samlet vurdering, og forventes å gi de beste samfunnsmessige resultater. Ytre Lyngen er ikke prioritert område for gaupe, det er vektet tungt. I denne saken er den samlede vekten for ikke å gi fellingstillatelse likevel funnet tyngre enn for å gi.

Naturmangfoldloven § 11 anses ikke som relevant å vurdere i denne saken.

Føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, skal brukes om man ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Fylkesmannens syn er ikke dette tilfellet i denne saken.

Områdets betydning som beitemark

Området er viktig kalvingsland og sommerbeiteområde for rein. Det er også viktig beiteområde for sau. Om vinteren skal det ideelt sett ikke være rein i dette området.

Skadens omfang og utvikling

Tre rein er siden 27.12.2018 dokumentert drept av gaupe. Skadens utvikling er usikker.

Potensialet for fremtidige skader

Det er potensiale for videre skader. I området er det trolig 70–80 rein, potensialet for skader i vinter er begrenset sammenlignet med vinterbeiteområder der reintettheten er langt høyere.

Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

På kort sikt er det ikke mulig å gjennomføre effektive forebyggende tiltak.

Konklusjon

Fylkesmannen avslår søknaden. Vi har lagt avgjørende vekt på et begrenset dokumentert skadeomfang og en nedadgående bestandssituasjon for gaupe i Troms og Finnmark. Vi har også sett til et begrenset potensiale for videre skader på kort sikt, og til at vi i løpet av de neste to månedene trolig vil få bedre kunnskap både om gaupebestanden i regionen, og om skadens omfang og utvikling. Samtidig vurderer vi at muligheten for å lykkes med et eventuelt fellingsforsøk vil være bedre under mer gunstige værforhold, mindre skredfare, og lysere dager.

Med hilsen

Iris Rita Hallen (e.f.)
sekjssonssjef

Andreas Vikan Røsæg
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent